

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Patrycja Baranowska

Sędziowie: SO Natalia Pawłowska-Grzelczak

SR del. Anna Górnik (spr.)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 10 czerwca 2016 r. w S.

w sprawie z powództwa A. I.

przeciwko Towarzystwu (...) spółce akcyjnej w W. i (...) w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 12 lutego 2016 r., w sprawie X GC 75/15.

postanawia:

1. oddalić zażalenie;
2. zasądzić od powoda na rzecz pozwanej Towarzystwa (...) spółki akcyjnej w W. kwotę 150 zł (stu pięćdziesięciu złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

SSO N. Pawłowska-Grzelczak SSO P. Baranowska SSR del. A. Górnik

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 12 lutego 2016 r., Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie zasądził od powoda A. I. na rzecz pozwanej Towarzystwa (...) spółki akcyjnej w W. kwotę 617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Podstawą powyższego rozstrzygnięcia były następujące okoliczności:

Powód A. I. wniósł o zasądzenie od pozwanej Towarzystwa (...) spółki akcyjnej w W. kwoty 4.296,49 zł z odsetkami ustawowymi oraz kosztami postępowania.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Podniosła zarzut braku legitymacji biernej.

W piśmie z dnia 9 lipca 2015 r. powód złożył wniosek o wezwanie do wzięcia udziału w sprawie w charakterze pozwanego (...) w W..

Na rozprawie w dniu 26 stycznia 2016 r. doszło do zawarcia ugody pomiędzy powodem A. I. a pozwanym (...) w W.. Uznano, że ugoda w całości wyczerpuje roszczenia powoda dochodzone w niniejszym postępowaniu. Pełnomocnik powoda cofnął pozew w stosunku do pozwanej Towarzystwa (...) spółki akcyjnej i zrzekł się roszczenia.

Postanowieniem z dnia 26 stycznia 2016 r. Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie umorzył postępowanie i nakazał zwrócić powodowi kwotę 75 zł tytułem połowy uiszczonej opłaty sądowej od pozwu, a pozwanemu (...) kwotę 800 zł tytułem uiszczonej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego.

Pismem z dnia 1 lutego 2016 r. pozwana, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o zwrot kosztów, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W oparciu o przedstawione okoliczności Sąd I instancji przyjął, że pozwanej spółce Towarzystwu (...) przysługuje zwrot kosztów, poniesionych w niniejszym postępowaniu, przy zastosowaniu zasad określonych w art. 98 § 1 i 3 k.p.c., na które składała się kwota 617 zł tytułem uiszczonej opłaty od pełnomocnictwa (17 zł) oraz tytułem wynagrodzenia pełnomocnika (600 zł). Przywołując regulację zawartą w art. 203 § 2 k.p.c. Sąd zaznaczył, że co do zasady w razie cofnięcia powództwa przyjmuje się, że to powód jest stroną przegrywającą sprawę i odpowiedzialną za wynik procesu. Obowiązek zwrotu kosztów może wyjątkowo obciążać stronę przeciwną, jeśli wystąpienie z pozwem było niezbędne do celowego dochodzenia praw lub celowej obrony, a ciężar dowodu wystąpienia tych okoliczności obciąża cofającego pozew. Wątpliwości sądu nie budzi jednak fakt, że w niniejszej sprawie nie doszło do spełnienia świadczenia pod dacie wytoczenia powództwa przez pozwaną spółkę (...).

Zażalenie na powyższe orzeczenie wniósł powód, domagając się zmiany postanowienia poprzez oddalenie wniosku pozwanego o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu w II instancji, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił naruszenie prawa procesowego, a mianowicie art. 98 § 1 k.p.c. poprzez nałożenie obowiązku zwrotu kosztów na powoda, który nie przegrał sprawy i nie może być uznany za stronę przegrywającą proces, ponieważ dochodzone pozwem roszczenie okazało się zasadne, zaś drugi z pozwanych odpowiadających z pozwanym ad. 1 na zasadzie in solidum zawarł ugodę sądową w dniu 26 stycznia 2016 r. uznając co do zasady całe dochodzone pozwem roszczenie w zakresie należności głównej, a także w zakresie zwrotu w pełni poniesionych kosztów procesu, co - uwagi na pełną wypłacalność pozwanego ad. 2 - uczyniło zbędnym dochodzenie należności od pierwotnego pozwanego.

W odpowiedzi na zażalenie pozwana spółka (...) wniosła o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się bezzasadne.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia i wywody prawne sądu I instancji. W ocenie Sądu odwoławczego zaskarżone postanowienie odpowiada prawu.

Kwestia zwrotu kosztów niezbędnych do celowego prowadzenia postępowania została uregulowana w przepisach art. 98 i następnych k.p.c. Zgodnie z brzmieniem art. 98 § 3 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie tego pełnomocnika, określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego pełnomocnika, koszty sądowe oraz koszt nakazania przez sąd osobistego stawiennictwa strony. Stosownie do treści art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony.

Autonomiczną podstawę orzekania o kosztach procesu - w sytuacji cofnięcia pozwu - stanowi przywołana przez Sąd I instancji dyspozycja art. 203 § 2 k.p.c., wedle której przyznanie stronie pozwanej tych kosztów uzależnione jest, co do zasady, od złożenia przez nią wniosku w tym przedmiocie. Chociaż w art. 203 k.p.c. użyte zostało pojęcie „ pozw

cofnięty” to nie ulega wątpliwości, iż w istocie rzeczy chodzi nie o cofnięcie pozwu jako pisma procesowego, lecz o cofnięcie powództwa będącego skierowanym do sądu żądaniem rozstrzygnięcia sporu poprzez wydanie wyroku określonej treści. Użycie więc zwrotu „cofnięcie pozwu” nie zmienia istoty zagadnienia. W tej sytuacji należy przyjąć, iż pozew cofnięty nie wywołuje - co wynika jednoznacznie z powołanego artykułu - żadnych skutków w zakresie powództwa (zarówno w odniesieniu do skutków procesowych jak i materialnoprawnych). Oczywiście powyższe nie wyklucza obowiązku zwrócenia pozwanemu kosztów procesu, jeżeli zgłosi on takie żądanie i sąd już przedtem nie orzekł prawomocnie o obowiązku ich uiszczenia. Fakt zaspokojenia przez stronę pozwaną dochodzonego roszczenia już po wniesieniu pozwu - w świetle powszechnie przyjętego w orzecznictwie poglądu - zasadniczo wskazuje zaś, że to pozwany winien być uznany za stronę przegrywającą spór.

W przedmiotowej sprawie nie ulega wątpliwości, że pozwana Spółka (...) była reprezentowana w postępowaniu przez zawodowego pełnomocnika oraz, że po zawarciu ugody z pozwanym (...) powód cofnął pozew (zrzekając się roszczenia) wobec pozwanej Spółki (...). Wbrew twierdzeniom zażalenia trudno jednak przyjąć, że w tych okolicznościach pozwana spółka (...) winna być uznana za stronę przegrywającą spór.

Strona powodowa dochodziła w niniejszej sprawie roszczenia od dwóch pozwanych, którzy według niej odpowiadają in solidum. Zawierając ugodę z pozwanym (...) w zakresie całego roszczenia i cofając pozew wobec pozwanej spółki (...) zrezygnowała z możliwości dochodzenia od niej świadczenia objętego pozwem. Nie doszło także w istocie do rozstrzygnięcia w zakresie odpowiedzialności pozwanej Spółki, która w toku procesu podnosiła zarzut braku legitymacji biernej.

Strona powodowa zawarła ugodę w z jednym pozwanym. W ugodzie wyraźnie stwierdzono, że wyczerpuje ona wszelkie roszczenia między stronami ugody, a zatem pomiędzy powodową spółką a pozwanym (...). Wszelkie kwestie zawarte ostatecznie w ugodzie nie dotyczyły pozwanej (...) i nie wskazywano, by odpowiedzialność drugiego z pozwanych – przyjęta przez niego w ugodzie, w jakikolwiek sposób odnosiła się do istnienia odpowiedzialności również Towarzystwa (...). Ponadto, nawet przy przyjęciu, iż taka odpowiedzialność tego pozwanego co do zasady istniała, wykonanie ugody powoduje wygaśnięcie całego zobowiązania w stosunku do pozwanej spółki (...) i to nie na skutek uznania przez nią zasadności powództwa, a na skutek zwolnienia poprzez spełnienie świadczenia przez drugiego ze współdłużników.

Podkreślenia również wymaga, że dla zasądzenia na rzecz każdego z pozwanych kosztów odrębnego wynagrodzenia pełnomocnika procesowego, co do zasady bez znaczenia jest kwestia rodzaju współuczestnictwa łączącego pozwanych, tj. materialnego czy formalnego. Sąd Okręgowy popiera przy tym stanowisko, że „strona przegrywająca” obowiązana jest zwrócić „przeciwnikowi” koszty procesu, a chodzi tu o stronę nie tyle w znaczeniu procesowym co o każdą osobę występującą w procesie po stronie przeciwnej, niezależnie od tego, jak liczne jest po stronie wygrywającej grono współuczestników (por. Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 30 października 2014 r., I ACa 427/14, LEX nr 1552042, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 8 stycznia 2013 r., I ACa 565/12, LEX nr 1312136 czy G. J. w głosie do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2007 r. III CZP 130/06). W takiej sytuacji obowiązek zwrotu kosztów procesu przez stronę przegrywającą na rzecz strony wygrywającej obejmuje pełny zwrot kosztów profesjonalnego pełnomocnika. O konieczności indywidualnego traktowania poszczególnych współuczestników w zakresie rozstrzygania o należnych im kosztach świadczą też przepisy art. 101 k.p.c., gdzie, przy wystąpieniu współuczestnictwie po stronie pozwanej, zwrot kosztów należał się będzie tylko temu pozwanemu, który dokonał wskazanych w tym przepisie czynności. Podkreślić przy tym trzeba, że przy współuczestnictwie dłużników solidarnych każdy z nich działa we własnym imieniu, a do uznania przez niego powództwa nie jest wymagana zgoda pozostałych współuczestników. Podobnie zasada wyrażona w art. 103 k.p.c. może mieć zastosowanie tylko do podmiotu zachowującego się w sposób określony w tym przepisie, a nie do strony w znaczeniu procesowym. Powyższe determinuje konieczność uznania, iż pozwanej Spółce należny jest zwrot kosztów procesu, w tym obejmujący wynagrodzenie pełnomocnika. Wysokość wynagrodzenia została ustalona w sposób prawidłowy w oparciu o rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz

ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) adekwatnie do wartości przedmiotu sporu.

W tym stanie rzeczy na podstawie art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 385 k.p.c. zażalenie jako bezzasadne podlegało oddaleniu.

W związku z tym, że powód przegrał sprawę w postępowaniu zażaleniowym, zgodnie z przepisem art. 98 kpc winien zwrócić pozwanej koszty procesu, na które składa wynagrodzenie pełnomocnika w postępowaniu zażaleniowym w wysokości 150 zł ustalone na podstawie § 13 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).

SSO Pawłowska-Grzelczak SSO P. Baranowska SSR del. A. Górnik